

Vänsterpartiets förslag
Avvikelsebudget 2022
Linköpings kommun

Innehållsförteckning

Inledning	2
Finansiering	3
Tidiga insatser är sociala investeringar	3
Rätt till förskola	4
En skola för alla	5
Rätt till en pedagogisk fritid	6
Utveckling hela livet	7
Rätten att vara sig själv	8
Hemmet ska vara en säker plats för alla	9
Sveriges bästa arbetsgivare	11
Trygghet i Linköping	13
Biologisk mångfald	14
Cirkulär ekonomi	15
Koldioxidneutralitet på riktigt	16
Bilfri innerstad	17
Bo och leva i hela kommunen	18
Tabell över budgetavvikelser	20

Inledning

Linköping är en rik kommun med ett geografiskt gynnsamt läge och enorma möjligheter. Tillsammans är det komponenter som kan göra Linköping till en plats att växa och utvecklas, för samtliga sina invånare. Samtidigt finns det en exceptionell segregation och en strukturell diskriminering, som hindrar utvecklingen.

Vänsterpartiet vill i denna avvikelsebudget för 2022 visa på hur segregationens effekter kan mildras, fler människor kan inkluderas och Linköping kan bli en plats där fler idéer blir verklighet.

Vi vet att långvarig arbetslöshet, fattigdom och dålig tillgång till utbildningssystemet leder till en känsla av utanförskap. Vi vet också det motsatta: att människor som får god tillgång till utbildning, känner sig som medskapare och fullvärdiga medborgare, växer och utvecklas.

Vänsterpartiets mål är att utveckla Linköping till en plats där jämlikhet är en självklarhet. För att göra det måste fler få grundläggande utbildning, fler måste få meningsfull sysselsättning och alla måste känna sig inkluderade.

Linköping ska vara en kommun där människor har samma möjligheter, oavsett könstillhörighet. För att åstadkomma det behöver mer göras. Fritiden, arbetslivet, gaturummet, alla måste bli jämställda och kunna nyttjas lika.

Linköping måste skynda på utvecklingen för att nå koldioxidneutralitet och en hållbar utveckling. Vi måste gemensamt se till att rusta för klimatkrisen och förbereda kommunen på de problem som följer med den. Den biologiska mångfalden måste värnas, i det lilla och i det stora. Rovdjur, insekter och fiskar ska även fortsättningsvis vara en självklarhet i Linköpings natur.

Jessica Eek, gruppledare

Finansiering

För att finansiera våra satsningar så höjer vi skattesatsen med en krona. Vi gör det för att vi ser att det finns en strukturell underfinansiering av välfärden i Linköpings kommun. Den kommunala skatten är inte ett optimalt verktyg för omfördelning, men är vad som står till buds. Skattehöjningen medger storskaliga satsningar på barnomsorg, skola, omsorg och kultur. Trots att Linköping är en rik kommun är det områden som har tillåtits halka efter och där är av borgerlig politik tillåtits osthyvla bort viktig verksamhet, för de som behöver den mest.

Vänsterpartiet tar i denna budget inte ut några bosociala medel från AB Stångåstaden.

Tidiga insatser är sociala investeringar

En av samhällets viktiga uppgifter är att ge varje barn goda grundförutsättningar för att få en bra uppväxt och att få utveckla de förmågor som krävs för att leva ett gott liv. Rätt form av tidiga och tidiga insatser mellan skola, elevhälsa och socialtjänst kan i många fall förhindra framtida psykisk ohälsa, kriminalitet och andra sociala problem.

Barns förutsättningar i livet påverkas av en mängd faktorer, såväl ärftliga och miljömässiga, som enskilda livshändelser. Samhället försöker genom en rad olika insatser att kompensera för dessa olika förutsättningar. Att så tidigt som möjligt hjälpa barn och unga som har problem är bra för barnen, familjen och för samhället. Vänsterpartiet menar att satsningar på förebyggande arbete och stöd till familjer, bland annat från socialtjänsten måste förstärkas.

För att barn och unga ska klara sin skolgång krävs att var och en får tillgång till de resurser som behövs. Att klara skolan innebär att ungdomar får med sig de kunskaper som gör att de står väl rustade för livet utanför skolan.

Rätt till förskola

Barn till arbetslösa och föräldralediga ska ha samma rätt som alla andra barn att få vara i förskolan. När det kommer ett nytt barn i familjen så behöver äldre syskon mer än någonsin sin trygghet i förskolan tillsammans med andra barn och vuxna. Enligt FN:s barnkonvention så ska samhället alltid sätta barns bästa i första hand. Utbildning är ett område där samhället måste värna om barnen, här har förskolan en viktig roll i att lägga grunden inför framtida skolgång.

Vänsterpartiet anser därför att alla barn ska beredas möjlighet att vistas 30 timmar i förskolan varje vecka. För att detta ska vara genomförbart måste barngrupperna minskas i storlek och personaltätheten öka. Införandet av 30 timmars förskola bör ske successivt i takt med att förskolan har kapacitet att införa detta med bibehållen kvalitet.

Alla barn i Linköpings kommun ska ha rätt till pedagogisk verksamhet. För de barn som tillfälligt vistas i Linköpings kommun så ska tillfälle ges att ta del av pedagogisk verksamhet. Det gäller även i de fall då föräldrarna är fattiga EU-medborgare som kommer till kommunen för att hitta arbete eller för att titta. Alla förskolor i kommunen ska hålla jämn och god standard. För att det ska vara möjligt måste utrymme ges för att se över såväl inomhus- som utomhusmiljöer regelbundet.

All personal som arbetar i Linköpings förskolor ska ha adekvat utbildning. Idag finns stora inbyggda ojämlikheter i hur förskolan fungerar och vilken kompetens barnen möter, beroende på var i kommunen man går i förskola. För att komma till rätta med det krävs politiska insatser. Vänsterpartiet anser att förskollärartätheten ska vara densamma på samtliga förskoleavdelningar i kommunen, samt att all personal ska ha eller få tillgång till adekvat utbildning. Utbildning till såväl barnskötare som förskollärare ska erbjudas personalen och kunna ges i enlighet med individens- och verksamhetens behov.

- Alla barn ska ges möjlighet att ta del av förskolans pedagogiska innehåll. Barn vars vårdnadshavare står utanför arbete och studier skall beredas plats på förskola 30 timmar per vecka.
- Inventera kommunens förskolor och åtgärda bristande underhåll i inom- och utomhusmiljöer.

- All personal får tillgång till kompetenshöjande utbildning. Som lägst förväntas personalen ha barnskötarutbildning.
- Antalet förskollärare per förskola regleras så att det blir jämnt över kommunen.

En skola för alla

Grundskolan är idag inte anpassad för att möta de behov som barn har. Det får till följd att många barn tidigt hamnar snett och att deras utbildning blir lidande. Lärarna är för få och det stöd som borde finnas från speciallärare, fokusbibliotekarier och elevhälsa finns inte att hitta. För att komma till rätta med problemet måste förskolorna och skolorna få utökad möjlighet att ge barn stöd. Stödet ska inte villkoras med diagnoser, utan utgå från barnets behov. Det kan låta självklart, men är långt från hur det fungerar idag. Vänsterpartiet skjuter därför till pengar till skolan, som ska gå till en generell förstärkning, till utökad möjlighet till stöd för elever. Dels för att öka antalet personer som arbetar som speciallärare, men också för att avsätta mer pengar till elevhälsovård och skolbibliotek.

Idag kringskärs digitaliseringen i skolan av kommunens hantering av IT-utrustning. Det är inte rimligt att skolornas hyreskostnader för datorer och telefoner ska vara så hög att lärare förnekas dessa hjälpmedel.

- Antalet speciallärare i förskola och skola ska öka.
- Det ska bli lättare att få särskilt stöd för den som behöver det.
- Mer pengar i skolan gör det lättare att bygga en välfungerande verksamhet.
- En utredning tillsätts för att hitta sätt att skapa ökad tillgänglighet till IT-utrustning inom förskola och skola.

Rätt till en pedagogisk fritid

De flesta barn har tillgång till fritidsverksamhet efter skolan. Denna är dock villkorad av att ens vårdnadshavare arbetar eller studerar. De barn vars föräldrar står utanför arbetsmarknaden är också de barn som har lägst ekonomisk standard. Då de flesta organiserade fritidsaktiviteterna för barn kostar pengar så blir en del barn helt utan strukturerad fritid. Vänsterpartiet anser att alla barn ska ha samma rätt till en strukturerad fritid och anser därför att plats på fritidshem ska vara en rättighet för barn upp till 12 års ålder.

- Alla barn mellan 6 och 12 år ska beredas plats på fritidshem när så önskas

Utveckling hela livet

Kultur är en viktig del i utvecklingen av såväl för samhället som för individen. Kultur lär oss kritiskt tänkande men också en öppenhet till världen och allt den har att erbjuda. Det är med det viktigt att kulturen finns öppen för alla att ta del av, redan från tidig ålder.

Den kommunala musik- och kulturskolan är en av de största kulturverksamheterna för barn och unga. Vi vill att kulturskolan ska bli mer tillgänglig och jämlik. Idag har vi barn som inte kan delta i Kulturskolans verksamhet på grund av de höga avgifterna. Möjligheten att utöva kultur i någon form ska inte vara en ekonomisk fråga därför vill vi göra Kulturskolan avgiftsfri.

Allt fler har idag möjlighet att uttrycka sig själva inom olika kreativa grenar. Vem som helst kan dela med sig av sina uttryck via internet, men Vänsterpartiet vill att Linköpings kulturliv ska präglas av medskapande och delaktighet.

Vi ser att biblioteken har en viktig roll att fylla som arena och forum för kulturellt liv. För att ge Linköpingsborna möjlighet att nyttja biblioteken behövs personella resurser, tekniska hjälpmedel och generösa öppettider.

Mycket sker på ideell och privat basis och det är precis så det ska vara, men ett rikt kulturliv växer inte på egen hand. Vänsterpartiet vill utreda hur kommunen på bästa sätt kan stötta ideella föreningar och privatpersoner, att förverkliga sina kreativa projekt.

Kommunala aktörer som UngPuls är viktiga för att ge alla ungdomar möjlighet till en meningsfull fritid. Det är viktigt att denna typ av verksamhet, som har ett viktigt kompensatoriskt uppdrag, får en långsiktighet och en långsiktig finansiering.

Den kolloverksamhet som skalats ner och urholkats de senaste åren ska återupprättas och stärkas.

- Gör Kulturskolan avgiftsfri.
- Möjliggör för digitala ingångar till kulturskolans verksamhet.
- Öka anslagen till kulturyttringar i kommunen.
- Öka anslagen till biblioteken.

- Tillsätta en utredning om hur kommunen bäst stöttar Linköpings idéella föreningar.
- Barn och ungdomar i Linköpings kommun ska erbjudas kolloverksamhet under lovperioder.

Rätten att vara sig själv

Varje människa ska äga rätten att definiera sig själv. Linköpings skolor ska arbeta för att värna alla elevers rätt till sin könsidentitet och rätt till sin sexuella läggning. HBTQ-personers rättigheter måste tillvaratas i skolan, såväl som i det offentliga rummet, för kommunen som arbetsgivare och vid utövande av fritidsaktiviteter. Det kräver att personal i kommunen HBTQ-certifieras och frågor om likabehandling lyfts högre på dagordningen. Som en del i det arbetet ska könsneutrala omklädningsrum erbjudas.

Verksamheten Liquid har under många år varit en fristad för HBTQ-ungdomar och ska få fortsätta vara det. Stödet till verksamheten höjs, för att medge mer fritidsverksamhet och möjlighet till lovverksamhet.

- HBTQ-certifiera kommunens personal, med prioritet på förskole- och skolpersonal.
- Öka anslagen till Liquid.
- Samtliga lokaler där ombyte sker ska kunna tillgodose behovet av könsneutrala omklädningsrum.

Hemmet ska vara en säker plats för alla

För att ge god och säker omvårdnad, såväl på särskilda boenden, som i människors egna hem, krävs strikta hygienrutiner och goda kunskaper i barriärvård. För att åstadkomma det krävs kompetens, god personaltäthet samt kontinuitet i bemanningen. Man behöver också ha tillgång till adekvat skyddsutrustning och funktionella arbetskläder. Inget av detta är i dagens läge en självklarhet.

Vänsterpartiet anser att den som bor i särskilt boende, har hemtjänst eller på annat sätt har ett boende eller ett stöd i boendet som helt eller delvis finansieras med skattemedel, har samma rätt till kontinuitet och trygghet i sin vardag, som alla andra. Så är inte fallet i Linköpings kommun idag. Genom att öppna dörren för vinstdrivande företag har kommunen urholkat tryggheten hos de som till exempel bor i gruppboende. När ens hem upphandlas så slutar det ofta med att personalen ger sig av, maten ändras, inventarier och möbler byts ut. Att göra detta mot människor är förkastligt och någonting som måste upphöra.

Omsorgen ska bedrivas personcentrerat och utifrån varje individs behov och önskan.

Vänsterpartiet ser behovet av att samordna all vård och omsorg i Linköpings kommun. En utförare ska vara ansvarig för att sköta omvårdnad, vård i hemmet, rehabiliteringsinsatser och driva särskilda boenden.

Tillgången till arbetskläder som tvättas efter varje arbetspass måste förbättras. Till det kommer ett behov av att arbeta långsiktigt och strukturerat och i samklang med andra målsättningar. För att åstadkomma detta bör Linköpings kommun ansluta sig till tvätterier, såsom TvNo och därigenom få tillgång till arbetskläder och patientbundna skyddsrockar i tyg. På så sätt skapas god tillgång och långsiktighet, samtidigt som plastförbrukningen minskar.

Under rådande pandemi och med sviktande vaccinationstäckning bland de som arbetar i omsorgen, så behöver mer göras för att undvika att känsliga personer smittas med Covid-19. Den personal som inte kan eller vill vaccinera sig, ska därför testas inför arbetspass och fortsatt arbeta med skyddsutrustning. För detta behöver

arbetsgivaren också ha en ökad beredskap för att sätta in vikarier med kort varsel.

- All omsorg, omvårdnad, vård i hemmet och rehabiliteringsinsatser i Linköpings kommun ska bedrivas i kommunal regi.
- Utredning om hur omsorgen i Linköpings kommun ska bli personcentrerad.
- Linköpings kommun ska sluta avtal med tvätteri och härigenom få tillgång till arbetskläder och skyddsförkläden i tyg. Så länge upphandlad verksamhet kvarstår så ska dessa anmodas att teckna avtal med samma leverantör.
- Daglig testning av ovaccinerad personal för att förhindra att smitta kommer in i människors hem.

Sveriges bästa arbetsgivare

Alla kommunens anställda ska ges möjlighet att arbeta heltid. Många anställda i Linköpings kommun arbetar inom omsorgssektorn. Det kan vara ett fysiskt eller psykiskt tungt arbete där många tvingas till deltidsarbete för att orka. Heltidsmättet behöver således ses över för att alla ska orka. Vänsterpartiet anser att arbetstiden ska minskas successivt och mest för de som behöver det bäst. Idag lämnar många undersköterskor och vårdbiträden arbetslivet flera år före pensionsålder. Det är inte acceptabelt att slita ut sina anställdas kroppar, för att sedan förpassa dem till fattigpension.

Vänsterpartiet anser att alla ska orka arbeta heltid, men anser därmed att det nuvarande heltidsmättet inte är lämpat för dem som har de mest krävande arbetena. Under budgetperioden vill vi således inleda försök med sex timmars arbetsdag. Till att börja med vill vi påbörja ett försök med sex timmars arbetsdag för förskolepersonal, socialsekreterare inom Social- och omsorgsförvaltningen, och personal på ett kommunalt äldreboende. Delade turer ska fasas ut under budgetperioden. I takt med att de privata utförarna inom omsorgen blir färre underlättas detta. Målet är att heltidsmättet ska minska för samtliga kommunanställda.

För att ge bra omvårdnad krävs fler händer i omsorgen. En god bemanning är grunden i att kunna hålla goda rutiner och ett bra bemötande. Förbättrat smittskydd är ett exempel som kräver personalresurser. Vänsterpartiet föreslår således ökade resurser för fler anställda inom omsorgen.

Kompetens erhålls inte bara genom studier. Att arbeta med personer som håller högre kompetens än man själv, kan innebära att goda exempel blir nya rutiner. All omvårdnad är hantverk och ett hantverk som lärs ut från person till person. Det gäller såväl det fysiska som sociala omhändertagandet. Vänsterpartiet vill införa en kompetensbank med särskilt lämpliga medarbetare som kan ta korttidsuppdrag i olika verksamheter och samtidigt föra med sig goda exempel och ha en handledande funktion i sitt arbete.

Personer som arbetar med människor behöver trygghet i arbetet. För att få det måste timanställningar hållas till ett absolut minimum och de som idag uppbär dessa anställningar måste ges möjlighet till tillsvidareanställningar. Personalen som arbetar i våra verksamheter

ska ges möjligheten att läsa in formell kompetens, som lägst på nivån undersköterska. Samtliga anställda ska ges möjlighet till kontinuerlig kompetensutveckling.

- Försök med arbetstidsförkortning genomförs.
- Medel tillskjuts för att anställa mer personal samt för att tillse att all personal i kommunal omsorg får adekvat utbildning.
- Delade turer inom omsorgsyrken fasas ut .
- En kompetensbank införs, där omvårdnadspersonal med god kompetens och erfarenhet utgör vikariepool såväl som kompetensstärkande arbetsledare vid problem i verksamheten.

Trygghet i Linköping

Utbildning, språk och inkludering är delar av vad som motverkar kriminalitet, men mer behöver göras. Alla linköpingsbor har rätt till trygga liv, både i det offentliga rummet och i sina hem. För att tillskapa det krävs att kommunen arbetar nära medborgarna och nära rättsvårdande myndigheter. Såväl avhopparverksamhet och vittnesskydd är viktiga komponenter i att komma till rätta med kriminaliteten. Vänsterpartiet föreslår att Sluta skjut! införs i Linköping, för att på så sätt få fler verktyg i arbetet mot den organiserade brottsligheten. Att få ett arbete är också en viktig del i att skapa framtidshopp. Därför föreslår Vänsterpartiet att man redan från året då man avslutar årskurs sex får erbjudande om sommarjobb från kommunen.

Linköpings kommun måste också arbeta aktivt mot våld i nära relationer. Kvinnojourerna är en viktig del av det arbetet och stödet till dem måste öka.

- Inför Sluta skjut!
- Inför erbjudande om sommarjobb från årskurs sex.
- Höj och permanenta ett högre stöd till Linköpings tjej- och kvinnojour.

Biologisk mångfald

Linköpings kommun ska tillgodose krav på en sund uppväxtmiljö för samtliga sina invånare. Det inkluderar inte bara människor, utan allehanda djur och växter. Människans sätt att leva utmanar och utarmar biotoper, det är inte rimligt. Det finns dock mycket vi kan göra för att skapa bättre närmiljöer för djur och natur. Till exempel kan kantbevaxning av blommor längs med åkrar, radikalt förbättra livsmöjligheterna för pollinerande insekter. Samtidigt förbättras de stråk som förbinder de miljöer som behövs för insekternas spridning. Likaså kan gammal skog skyddas med hjälp av naturreservat. Vänsterpartiet anser att den biologiska mångfalden i kommunen tydligare måste lyftas på agendan. Strandnära biotoper, sjöar och vattendrag är av stor vikt för att bibehålla och utveckla ett rikt artliv. Därför är det av högsta vikt att strandskyddet upprätthålls. Likaså är det viktigt att väga in dessa biotoper i planarbete och projektering.

Under många år har vi valt att plantera och sköta stora gräsmattor i det offentliga rummet. Här skulle istället kommunens invånare, genom förskolor, skolor och föreningar, kunna odla. Det skulle inte bara leda till mindre skötsel av ytor, utan också att fler fick uppleva odlarglädje, samtidigt som den biologiska mångfalden skulle främjas.

- Utred hur biologisk mångfald bättre kan bevaras i kommunen.
- Skydda gammal skog.
- Inför premier för lantbrukare som kantodlar sina åkrar med blommande växter.
- Bered plats och pallkragar för att odla på det som idag är gräsmatta.

Cirkulär ekonomi

Vänsterpartiet förespråkar att kommunen i högre utsträckning övergår i det vi kallar cirkulär ekonomi. Det innebär en övergång från den linjära ekonomin, till den cirkulära där alla produkter antingen bör vara biologiskt nedbrytbara, eller bör kunna återinföras i det tekniska kretsloppet. Politiska åtgärder är nödvändiga både inom EU och nationellt, för att styra emot en cirkulär ekonomi. Det finns nu exempel på kommuner i Sverige där verksamheten börjat ta inriktning mot denna typ av ekonomisk styrning och nu är det Linköpings tur.

Det skulle innebära att många nya klimatsmarta och hållbara förslag kommer kunna se dagens ljus! Vänsterpartiet har redan en rad sådana förslag såsom att kommunen ska öka och bättre utnyttja solenergi till exempel att bygga en publik anläggning för tankning av elbilar.

Linköping bränner idag en stor mängd avfall. Det är förvisso en god källa till värme och väsentligen bättre än deponi, men mycket av det som idag bränns hade kunnat återvinnas. Här behöver mer göras för att öka mängden återvinning av material och minska den mängd sopor som går till förbränning.

Vänsterpartiet vill att kommunen och dess bolag ställer krav vid upphandling av byggtreprenader så att bästa energieffektivitet och effektivaste materialåtervinning vid nybyggnation och renovering utnyttjas.

- En utredning ska tillsättas för att utreda hur Linköpings kommun ska kunna övergå till en mer cirkulär ekonomi.
- Utreda hur större andel av det avfall som idag går till förbränning ska kunna återvinnas.

Koldioxidneutralitet på riktigt

Linköpings kommuns målsättning är att vara koldioxid neutralt år 2025. Dock gäller detta enbart den koldioxid som släpps ut i kommunen, vilket ger en missvisande bild av utsläppen. För att på riktigt göra skillnad i hur mycket koldioxid som släpps ut i atmosfären så måste även de utsläpp vi orsakar på andra platser reduceras till ett minimum.

Genom att nyttja bilar, telefoner, datorer och annan utrustning längre ska Linköpings kommun bidra till en mer cirkulär ekonomi där ”slit- och slängsamhället” ska minnas som en mörk, men kort tid. Den utrustning som köps in till kommunen ska servas bättre och lagas till dess att den inte längre är funktionsduglig alternativt inte går att använda med säker mjukvara. För att detta ska bli möjligt krävs en översyn av teknikutnyttjandet, där såväl bilar som övrig utrustning utvärderas.

Linköpings kommun har i dagsläget två flygplatser och Norrköping en. Detta innebär åtskilliga problem och ytterst få fördelar. Genom de täta flygningarna med såväl militära- som civila plan orsakas buller och utsläpp som drabbar linköpingsbornas hälsa negativt. Närheten till flygplatsen innebär ett affärsresande som i dagsläget torde betraktas som överflödigt, då teknik finns för att anordna möten och konferenser digitalt. Den militära närvaron i Linköping skulle vid krigssituation utgöra en säkerhetsrisk för samtliga linköpingsbor samtidigt som den för närvarande förhindrar utbyggnad av både vindkraft och bostäder i kommunen. Kort sagt är flygplatserna en fördel för ett fåtal, men en begränsning för flertalet. För att komma till rätta med detta anser vi att en utredning ska initieras för att utreda möjligheterna till att samlokalisera flygningarna samt en gemensam strategi för att minska flygets negativa effekter på regionen. Vi anser också att all finansiell hjälp till flygplatsen ska strypas omgående.

Vänsterpartiet anser att det är dags att göra upp med köttnormen. Kött är en klimatbov som leder till suboptimalt utnyttjande av resurser, samtidigt som det utgör en hälsorisk. På grund av det anser Vänsterpartiet att kött ska serveras som specialkost. När kött serveras i Linköpings kommun, så ska det i möjligaste mån vara ekologiskt och komma från djur som levt sina liv i vår närhet. Om närproducerat

och-/eller ekologiskt kött inte går att uppbringa ska detta ersättas med vegetarisk kost. Linköpings kommun har ett ansvar att stödja lokala producenter såväl som ett ansvar att bidra till en omställning av samhället till mer ekologisk djurhållning. Den fisk som serveras i kommunen ska vara viltfångad och komma från livskraftiga bestånd. När sådan fisk inte går att uppbringa ska den ersättas med vegetarisk kost.

- Utredda hur bilflottan kan användas fler år innan utbyte.
- Utredda hur personbunden teknisk utrustning, såsom mobiltelefoner, kan användas under längre tid innan utbyte.
- Övergå till vegetarisk kost som norm i måltider som kommunen bekostar.
- Avveckla allt stöd till flygplatserna.

Bilfri innerstad

Linköpings innerstad växer och förtätas. Med fler invånare står frågan om bilens rätt till innerstaden i ett nytt ljus. Även om moderna bilar släpper ut färre partiklar än äldre, så innebär bilkörande ändå att fler partiklar kommer ut i luften. Dessa partiklar påverkar hälsan hos dem som andas in dem och leder till åtskilliga dödsfall varje år.

Vänsterpartiet anser att det är dags att sluta kompromissa om rätten till hälsa. Istället anser vi att bilen ska lämnas i ytterstad och att alla ska kunna ta bussen in till city. För att uppnå detta krävs säkra och billiga parkeringar i ytterområden samt bussar som är så ekonomiskt attraktiva att de konkurrerar ut behovet av personbilar i city.

- En utredning tillsätts med mål att lägga fram en plan för hur privatbilismen i city begränsas
- En diskussion med Östgötatrafiken inleds om att reducera priset för bussresor in och ut ur stadskärnan.

Bo och leva i hela kommunen

De som lever och verkar på landsbygden i Linköpings kommun måste få samma förutsättningar som stadsbor. För att åstadkomma det ska kommunen bli bättre på att tillhandahålla möjligheter för transport, för kulturupplevelser och för kommunikation med omvärlden.

Det råder idag en stor ojämlikhet mellan stad och land. Ett exempel på det är hur barn på landsbygden inte kommer till och från skolan utan att ha föräldrar som skjutsar. Det är inte acceptabelt. Vänsterpartiet vill att skolskjuts- och busskortsystemet ses över så att barn och ungdom på landsbygden inte systematiskt missgynnas. Strukturerad samåkning under kommunal översyn kan här vara ett exempel på lätta lösningar. Linköpings kommun ska gentemot Region Östergötland och Östgötatrafiken ställa tydligare krav på bussförbindelser till landsbygd och småorter. I de fall där det inte går att uppnå ska kommunen vara generös med färdtjänstbevis för medborgare som inte själva kan köra.

Att växa upp på landsbygden eller i någon av de mindre orterna i kommunen ska inte innebära avsaknad av möjlighet att delta i fritids- eller kulturaktiviteter. Det är därför av yttersta vikt att de ungdomar som har beviljats busskort också får möjlighet att nyttja detta under kvällar, helger och lov.

Vägnätet på Linköpings landsbygd måste vara säkert. Här har kommunen, i samverkan med Trafikverket, ett viktigt jobb att göra. Hastigheterna måste sänkas runt skolvägar och där barn rör sig. På samma sätt ska gång- och cykelstråk värnas, även på landsbygden.

Vänsterpartiet ser det som positivt att fler vill bo på landet och uppmuntrar byggnation, även av hyres- och bostadsrätter utanför tätorten. Detta måste dock ske med särskild hänsyn till åker- och ängsmark. Varken odlingsmark eller skyddsvärda biotoper ska offras, för människans vilja att bo. Det är därför av största vikt att principer som att inte bebygga åkermark och att värna strandskyddet helgas.

- En översyn ska genomföras för att se hur fler barn ska kunna omfattas av kommunal skolskjuts.
- Linköpings kommun ställer högre krav på Östgötatrafiken om landsbygdstrafiken i kommunen.

- Återinförande av årskort på Östgötatrafiken för de ungdomar som beviljats busskort för skolresor.
- Utred möjligheten att sänka hastigheter runt barns skolväg, i samråd med Trafikverket, samt möjligheten att bygga fler gång- och cykelvägar i kommunen.

Tabell över budgetavvikelser

Belopp tkr	Budget 2022
Kommunstyrelsen	
Inget stöd till flygplatsen	-40 000
Äldrenämnden	
Permanent bibehållen basnivå i demografimodellen	25 000
Utökad budgettram pga "trappstegseffekten"	30 000
	20 000
Social- och omsorgsnämnden	
	20 000
Barn- och ungdomsnämnden	
Permanent höjning av basnivå	150 000
Bildningsnämnden	
	13 000
Kultur- och fritidsnämnden	
	55 000
Arbetsmarknadsnämnden	
	25 000
Samhällsbyggnadsnämnden	
	40 000
Summa förslag till förändrade budgetramar för nämnderna	338 000
Förändrade finansiella intäkter	
Ingen utdelning från AB Stångåstaden (Bostadspolitiska medel)	-62 000
Förändrad skattesats	
Höjning av skattesatsen 1 krona	400 000
Summa förslag till förändringar	338 000

